

RAADSNOTITIE

Datum : 28 juni 2024
Kenmerk :
Portefeuillehouder : Bas Lont
Opsteller : Rolf Schipper

Onderwerp : **Beantwoording vragen van de Onafhankelijken over het Raads Windenergie ter voorbereiding op het Forum van 2 juli 2024**

Beantwoording van de vragen

Vraag 1: Misschien wel de belangrijkste vraag van vanavond: Stel de raad stemt 11 juli in met het raadsvoorstel, geven we dan gelijk groen licht voor de komst van windmolens in gebied G (grens Lopik)?

Antwoord 1: Nee. In het voorliggende raadsvoorstel wordt niet afgeweken van het in 2021 genomen besluit om nader onderzoek te doen naar de mogelijkheden van windenergie in dit gebied. Het voorstel maakt specifiek wanneer dit onderzoek wordt opgestart. Er was al besloten dat dit onderzoek voor 2030 zou plaatsvinden. Hierbij stelt het college voor dit onderzoek in 2024 op te starten.

Vraag 2: Zo nee, welke go/no go momenten kunnen we verwachten de komende jaren? Kunt u een beeld schetsen van de procedure die de raad met het aannemen van het RV in werking zet?

**Antwoord 2: Wanneer uit het onderzoek blijkt dat windenergie inderdaad mogelijk is in dit gebied, dan stuurt het college in de loop van 2025 een voorstel naar de raad om het gebied daadwerkelijk aan te wijzen als zoekgebied voor windenergie. De raad kan daar dan op dat moment een besluit over nemen: 2025: Raadsbesluit: Aanwijzen zoekgebied voor windenergie
In dat raadsvoorstel wordt ook het vervolgproces uitgewerkt. Onderdeel van dat vervolgproces is in elk geval:**

- Participatietraject met omwonenden en andere betrokkenen;
- Raadsbesluit: Vaststellen Toetsingskader Windenergie. Hierin staan randvoorwaarden waaraan een vergunningaanvraag voor een windpark moet voldoen;
- Behandelen vergunningaanvraag en verlenen vergunning windpark;
- Realisatie windpark.

Vraag 3: Onder het kopje 'financiën' in het RV staat dat de kosten voor het onderzoek worden betaald uit de begroting voor de energietransitie en/of door subsidie van de provincie Utrecht. Hoe moeten wij deze en/of lezen? Wat betalen wij en wat betaalt de provincie?

Antwoord 3: De exacte kosten van het onderzoek zijn nog niet bekend. Wel is er in deze collegeperiode budget gereserveerd voor de energietransitie, waaronder de ontwikkeling van duurzame energie. Dit budget is toereikend om een dergelijk onderzoek uit te voeren. De provincie heeft aangegeven actief te willen meewerken aan onderzoek naar de mogelijkheden voor een windpark. In hoeverre dit ook leidt tot een financiële bijdrage van de provincie is op dit moment nog niet duidelijk. Mocht dit het geval zijn, dan kunnen hierdoor de kosten voor de gemeente lager uitvallen, waardoor er budget over is voor andere aspecten van de energietransitie.

Vraag 4: Vragen die dit voorstel overstijgen maar die we graag mee willen nemen in de discussie, alvorens wij in kunnen stemmen met het RV:

Tijdens het bezoek van gedeputeerde Van Essen in december 2022 hebben we gesproken over de politieke keuze die de provincie heeft gemaakt, met het inzetten op de realisatie van wind op land. 10-15 jaar geleden was de keuze als het om duurzame energie ging: wind- of zonne-energie opwekken. Een probleem waar we nu tegenaanlopen, is dat er piekmomenten in de opwek van vooral zonne-energie zijn. En dat we die energie nog niet kunnen/willen opslaan, waardoor er een zon/wind onbalans ontstaat. In de argumentatie van de provincie wordt deze onbalans aangegrepen als DE reden om meer windmolens te realiseren.

Stel we besluiten om de term zon/wind onbalans niet meer te gebruiken, maar het anders te noemen, bijvoorbeeld 'energiedip op niet zonnige momenten'. Dan ontstaat er ruimte om anders tegen de duurzame energie opwek opgave aan te kijken.

Deelt het college deze redenatie?

Antwoord 4: Het probleem is inderdaad dat er een tekort op het energienet dreigt te ontstaan wanneer zonnepanelen weinig stroom opwekken. Dat is niet zozeer op "niet-zonnige momenten", maar met name 's nachts en in de wintermaanden. Windenergie wordt op dit moment gezien als de techniek die zowel technisch als financieel op grote schaal de beste aanvulling is om deze momenten van schaarse zonnestroom aan te vullen.

Vraag 5:

Er lopen op dit moment allerlei projecten met het oog op energieopslag (bijv. <https://www.change.inc/energie/warmtebatterij-verwarmt-wijken-en-gebouwen-als-er-geen-stroom-is-40882> en <https://www.installatie.nl/nieuws/buurthub-levert-waterstof-voor-17-woningen/>). Zonne-energie dat lokaal opgeslagen kan worden (WKO, waterstofaccu, warmtebatterij, etc.) hoeft niet in de nacht of een wintermaand opgewekt te worden door een windmolen. Deze energie hoeft dan ook niet getransporteerd te worden over het net en helpt zo de netcongestie te verminderen. Duurzame energieopwekking en het warmteprogramma wat we de vorige raad hebben aangenomen zijn naadloos met elkaar verweven.

Deelt het college de mening dat duurzame energieopwekking en de opgave uit het warmteprogramma (naadloos) met elkaar verweven zijn?

Antwoord 5: Deze opgaves hangen inderdaad met elkaar samen. WKO's, warmtenetten en andere warmteoplossingen kunnen bijdragen aan het verlagen van de vraag naar elektriciteit. Ook kan elektriciteit worden opgeslagen in de vorm van warmte. Helaas zijn beide vormen van energie, warmte en elektriciteit, nog niet naadloos met elkaar verweven. Regelgeving en kosten vormen een belemmering, mede vanwege de afstand die er altijd is tussen windturbines en woonkernen. We nemen de optie van slim koppelen mee in de planontwikkeling.

Vraag 6: Welke rol ziet het college voor energieopslag in het behalen van de RES doelstellingen? Immers, opgeslagen zonne-energie hoeft in de nacht of winter niet door een windmolen opgewekt te worden.

Antwoord 6: Energieopslag is een belangrijk component om de vraag naar elektriciteit in de toekomst beter te spreiden. Opslag van zonne-energie is steeds beter mogelijk om pieken tussen dag en nacht op te vangen, maar het opslaan van elektriciteit in de zomer voor gebruik in de winter is helaas nog niet mogelijk.

Energieopslag draagt overigens niet bij aan het behalen van de RES doelstellingen. In de RES is afgesproken een bepaalde hoeveelheid opwekcapaciteit te realiseren. Dit staat los van het opslaan van energie voor later gebruik.

De omschakeling van fossiele bronnen, zoals kolen en gas, naar duurzame elektriciteit vraagt om zoveel opwek van duurzame energie dat daarvoor ook veel nieuwe zonne-energie en windenergie nodig is. Opwek met windturbines is daarbij op dit moment nog noodzakelijk.

Vraag 7: In Delft bij de TU staat The Green Village (<https://www.thegreenvillage.org>). Hier worden de nieuwste technieken en innovaties getest in de stedelijke omgeving. Is het een idee om als raad hier eens te gaan kijken? Zodat we de energiediscussie iets kunnen verrijken, en we niet blijven hangen in de zonnevelden/windmolens discussie?

Antwoord 7:

Het staat de raad uiteraard vrij om bij de The Green Village op werkbezoek te gaan.

In The Green Village wordt met name gekeken naar kleinschalige oplossingen. Misschien zijn die in de toekomst op grotere schaal toe te passen. Het is zeker de moeite waard daar kennis van te nemen.

Maar voor de komende jaren is het niet voldoende, als oplossing voor de behoefte aan duurzame elektriciteit in onze regio.

Bijlagen:

-